

[Mølgaard.]

gere tingenes tilstand. Den tidligere tingenes tilstand var baseret på nogle gamle tal, i dag har vi nye tal på bordet. Det gør ikke så meget, så længe det drejer sig om Chr. Hansens regnebog, at det er gamle tal, man arbejder med, selv om skoleungdommen måske får et lidt forkert indtryk af, hvad det koster at grave grøfter rundt om i landet, hvis man arbejder med Chr. Hansens den gamle. Vender vi tilbage til det gamle system med dets tal her, så graver vi grøfter, nye grøfter, imellem ejere og lejere, vi uddyber eksisterende grøfter, og vi graver nye grøfter. Vi udbygger eksisterende grøfter imellem folk, der købte hus før og efter en ulyksalig dato i december 1969, vi graver videre på de grøfter, som skaber stavnsbindinger, som gør, at en borger, der engang havde sit arbejde på Amager og valgte sig sin boplads dengang på Amager, ikke har råd til at flytte til Gladsaxe, ikke alene fordi kommuneskatten er så høj i den kommune, men også fordi det koster så dyrt at flytte til Gladsaxe. Det koster at flytte, fordi man sidder efter gammel lejeværdiansættelse i den bolig, man sidder i, og flytter man til et nyt sted, bliver det nye lejevurderingssatser, man kommer til at arbejde med.

Den omstændighed, at der allerede er gennemført en ændring i loven, vedtaget for en god portion tid siden, gør, at der siden er truffet dispositioner af borgere i tillid til, at de nu vedtagne forslag vil blive ført ud i livet. Priserne har tilpasset sig derefter, nye vil komme i klemme, hvis man vender tilbage til det gamle system. Der er også folk, der er kommet i klemme i anledning af det nye system.

De bemærkninger, jeg fører frem her, skal ikke tages som en ubetinget opbakning af det system, der eksisterer i dag, men de skal bare tages som et udtryk for, at hverken det system, vi har i dag, eller regeringens forslag om på kortere sigt at vende tilbage til det tidligere system er en konstruktiv løsning efter vor opfattelse.

Det, vi skal, er at standse urimelighederne og ulighederne på boligmarkedet. Det gør vi kun, hvis vi erkender visse forhold, nemlig bl.a. at købstidspunktet ikke må være afgørende for fastsættelsen af en størrelse som lejeværdien. For når det kommer

til stykket, er lejeværdien vel ens af en bolig, hvad enten man har købt den i 1898, eller man har købt den i dag, hvis vi regner det i procent af værdien i dag.

Dernæst skal vi erkende, at det ikke nytter alene at diskutere ligningslov, udskrivningslov, formueangivelse, formueskat, dødsboskat osv. Man må have udlejningsområdet med ind i billedet, man må skabe lighed mellem ejere af egen bolig og lejere i skattemæssig henseende også. Boligformen må være skatteansættelsen uvedkommende.

I denne forbindelse kommer lejeværdibegrebet og lejeværdibegrebets videre skæbne ind, lejeværdibegrebet, som kan anfægtes stærkt, men dets videre skæbne må stærkt afhænge af mulighederne for at skille privatgældsrenter ud fra skattegrundlaget, og det skulle jo være under undersøgelse på embedsmandsplan.

Efter retsforbundets opfattelse bør denne undersøgelse intensiveres, så vi i løbet af meget kort tid har resultatet til rådighed for udvalgsarbejdet om de lovforslag, vi her beskæftiger os med.

For det tredje må vi erkende, at kapitaliseringsgevinster ved forbedringer for visse grupper vil skade næste generation, hvis ikke vi inddrager dem. Det er helt centralt i problemkredsen, at jord- og ejendomsspekulationen bringes til ophør, ellers får vi ikke skabt social retfærdighed imellem Københavns kommune, Skjern kommune og Gladsaxe kommune. Alle må erkende, at vi ikke har lighed, hvis ikke vi tager med i vurderingerne af den ene og den anden skatteydets situation, hvad forbrugsmulighederne er i den ene og den anden situation, og skåner vi de arbejdsfri gevinster, rammer vi de arbejdsskabte indkomster ekstra hårdt, og det sidste var dog hårdt nok i forvejen.

Der bliver brug for at tage særligt hensyn til ældre i boliger med lav gæld; der er også intentioner i nogle af de lovforslag, der ligger fremme her, i den retning, men efter retsforbundets opfattelse må skattemæssig kompenseres med en offentlig prioritet i ejendommen, så det ikke blot bliver statstilskud til arvinger, vi yder, og så også fortsat principielt stiller alle pensionister ens.

Jo lavere indkomstskatterne er, desto mindre er også de skævheder, lejeværdien og rentefradraget kan give. Derfor er det kon-